

MØTEBOK

Saksgang

Utvalg	Møtedato	Utvalgssak
Formannskapet	08.06.2017	17/74

Arkivsaksnr: 2017/1013

Klassering: X11

Saksbehandler: Per Morten Bjørgum

KONSEPTUTREDNING SIVILFORSVARET 2016- HØRING

Trykte vedlegg:

1. Høringsbrev
2. Høringsdokument "Konseptutredning Sivilforsvaret 2016"

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Steinkjer kommune anbefaler at alternativ 2, "Tilpasset fremtidens samfunnsbehov", legges til grunn for den framtidige organiseringen av Sivilforsvaret- i tråd med prosjektgruppens anbefaling.
2. Steinkjer kommune registrerer at dette alternativet innebærer en halvering av antallet sivilforsvarsdistrikter fra dagens 20 til 10. Steinkjer kommune mener en tilpasning av distriktsstrukturen til nye fylkesmannsembeter er riktig og naturlig. Dette medfører at distriktsgrensene følger nye fylkesgrenser. Steinkjer kommune mener at sivilforsvarsdistriktet må ha samme kontorsted som Fylkesmannens ledelse og beredskapsavdeling. Ledelsen for et framtidig Trøndelag distrikt i Sivilforsvaret må ut fra dette ligge i Steinkjer.
3. Steinkjer kommune vil legge til rette for at kasernert avdeling (KFE) for region midt etableres i Steinkjer.

Behandling i Formannskapet - 08.06.2017:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Formannskapet - 08.06.2017:

1. Steinkjer kommune anbefaler at alternativ 2, "Tilpasset fremtidens samfunnsbehov", legges til grunn for den framtidige organiseringen av Sivilforsvaret- i tråd med prosjektgruppens anbefaling.
2. Steinkjer kommune registrerer at dette alternativet innebærer en halvering av antallet sivilforsvarsdistrikter fra dagens 20 til 10. Steinkjer kommune mener en tilpasning av distriktsstrukturen til nye fylkesmannsembeter er riktig og naturlig. Dette medfører at distriktsgrensene følger nye fylkesgrenser. Steinkjer kommune mener at sivilforsvarsdistriktet må ha samme kontorsted som Fylkesmannens ledelse og beredskapsavdeling. Ledelsen for et framtidig Trøndelag distrikt i Sivilforsvaret må ut fra dette ligge i Steinkjer.
3. Steinkjer kommune vil legge til rette for at kasernert avdeling (KFE) for region midt etableres i Steinkjer.

Saksopplysninger:

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har på oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet gjennomført "Konseptutredning Sivilforsvaret 2016". Av oppdragsbrevet framgår følgende om oppdraget:

"Samfunnets sårbarhets- og beredskapsutfordringer er kontinuerlig i endring. Dette medfører endringer i Sivilforsvarets samfunnsoppdrag og et økende antall hendelser der Sivilforsvaret er i innsats. Nye og komplekse utfordringer de siste årene skyldes spesielt ekstremvær med påfølgende flom, skogbrann og andre uønskede hendelser. Endringer i den sikkerhetspolitiske situasjonen og nye utfordringer som følge av migrasjon er eksempler på situasjoner som har medført nye oppgaver for Sivilforsvaret.

...

For å sikre at Norges samfunn har et sivilforsvar med den innretning, kompetanse, volum og organisering som kreves for å møte fremtidens behov og utfordringer, gis derfor Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) i oppdrag å gjennomføre en Sivilforsvarsstudie".

DSB opprettet en prosjektgruppe i januar 2016, og leverte dokumentet jfr plan i juni 2016.

Dagens situasjon

Sivilforsvaret er en statlig forsterkningsressurs for nød- og beredskapsetatene ved håndtering av uønskede hendelser. Sivilforsvaret er underlagt Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), med hovedkontor i Tønsberg. Direktoratet er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet.

Dagens Sivilforsvar har en flat organisasjonsstruktur, med nasjonal ledelse sentralt og 20 distrikter regionalt. Sivilforsvaret har også et beredskaps- og kompetansesenter (skole) og et sentrallager.

Hvert sivilforsvarsdistrikt er ledet av en distriktssjef. Samlet er det ved distriktskontorene 250 faste ansatte. Distriktskontorene har den operative og administrative ledelsen av sivilforsvarsressursene innenfor sine områder. De har ansvaret for å rekruttere og øve tjenestepliktige mannskaper, handtere materiell og organisere stab for ledelse av avdelingene når Sivilforsvaret er i innsats. Sivilforsvaret har en styrke på 8 000 tjenestepliktige personer, fordelt på lokale avdelinger. Sivilforsvaret er videre planlagt med en krigsreserve på ytterligere 8 000 tjenestepliktige, som ikke er realisert i dag.

Fylkesmannen, politiet og øvrige nødetater er viktige samarbeidspartnere.

Nord-Trøndelag sivilforsvarsdistrikt har kontor i Steinkjer med 7 ansatte, mens distriktskontoret i Sør-Trøndelag har 11 ansatte og er lokalisert i Trondheim.

Konseptene:

Konseptutredningen beskriver 4 ulike konsepter for framtidens Sivilforsvar:

Dagens Sivilforsvar (omtales som null-alternativet)

En ren videreføring av dagens Sivilforsvar uten dekning av etterslep på materiell og kompetanse.

Nødvendig styrking (omtales som alternativ 1)

Det som er nødvendig av styrkinger for at Sivilforsvaret skal kunne fortsette å levere de samme leveranser og med samme omfang som i dag.

Tilpasset fremtidens samfunnsbehov (omtales som alternativ 2)

Et Sivilforsvar innrettet slik at det svarer opp store deler av det behovet som er avdekket og som leverer på flere områder enn i dag.

Spisset (omtales som alternativ 3)

Et Sivilforsvar med fokus på forsterkningsrollen og generisk forsterkningskompetanse, men som leverer på færre områder enn i dag.

Prosjektgruppas anbefaling er alternativ 2, "Tilpasset fremtidens samfunnsbehov"

Mer om alt.2, "Tilpasset fremtidens samfunnsbehov":

I dette alternativet reduseres dagens 20 sivilforsvarsdistrikter til 10.

Alternativ 2 innebærer en vesentlig omlegging av virksomheten, først og fremst ved at det legges opp til en betydelig styrket grunnopplæring (3 mnd) og påfølgende stående beredskap/praksisperiode, til sammen 6 mnd. Rekrutteringen kan kombineres med Forsvarets sesjon, som dermed gir en mer effektiv rekrutteringsprosess.

Kasernert avdeling (KFE) er nye avdelinger og vil bestå av 30 tjenestepliktige som gjennomfører 6 mnd førstegangstjeneste i Sivilforsvaret. Alternativet legger opp til at disse samles på fem steder (sør, øst, vest, midt og nord). Det blir altså halvparten så mange kasernerte avdelinger som distrikter- det vil si at det blir en slik avdeling i Midt- Norge.

Lengre utdanning muliggjør bruk av mer krevende materiell, og fører til at mannskapene har kompetanse til å håndtere vesentlig mer krevende oppgaver/hendelser. Dette alternativet kommer ut som det dyreste av de vurderte alternativene, men dekker også i størst grad behovene som beskrives i behovsanalysen med tanke på å håndtere fremtidige hendelser innen klima/ naturhendelser, store menneskemengder, rydding og gjenoppbygging av kritisk infrastruktur. Alternativet gir gjennom kasernering av mannskaper en betydelig styrket utholdenhet, ved at disse stående avdelingene er mobile og kan benyttes i innsats over lengre tid.

Kommunens samhandling med Sivilforsvaret

Sivilforsvarets ressurser er en viktig faktor i kommunens beredskapsplanlegging og øving. I Nord- Trøndelag er det over år opparbeidet et tett og godt samarbeide mellom beredskapsetatene (inkl Sivilforsvaret), fylkesmannen og kommunene. Dette har bla resultert i årlige samvirkeøvelser som Steinkjerøvelsen men også i utstrakt erfaringsutveksling og dialog. Kommunene har hatt og har meget stor nytte av Sivilforsvarets faste ansatte i forbindelse med øvingsplanlegging, gjennomføring av øvelser og generelt beredskapsarbeid.

Sivilforsvarets mannskap og materiell er en meget viktig styrkingsressurs for øvrige nødetater og kommunene, spesielt i forbindelse med større hendelser. Skog/lyngbrannene på Trøndelagskysten de siste åra har demonstrert viktigheten av å ha et oppegående Sivilforsvar med mannskaper og materiell som kan komplettere brann- og redningstjenestene for øvrig.

Saksvurderinger:

Et Sivilforsvar som er i stand til å møte framtidens beredskapsutfordringer, vil være et viktig bidrag også i forhold til de oppgaver kommunene er satt til å gjøre innen beredskapsområdet. En kompetent distriktsstab har vært og er viktige samarbeidspartnere for kommunene.

Rådmannen er enig i de vurderingene som framheves i konseptutredningen, og mener det er viktig og riktig å satse på konsept 2 "Tilpasset fremtidens samfunnsbehov".

Sivilforsvarets distriktsledelse har tett samhandling med fylkesmannens beredskapsavdeling. Fysisk lokalisering til samme sted som fylkesmannens stab (og hvor fylkets beredskapsråd vil bli samlet ved hendelser) anses viktig. I helse- og beredskapshuset på Nordsileiret i Steinkjer vil ambulansetjeneste, brannvesen og sivilforsvar være samlokalisert i 2019.

Ledelsen for et framtidig Trøndelag distrikt i Sivilforsvaret bør ligge i Steinkjer, sammen med ledelsen for fylkesmann og fylkeskommune. Og ikke minst sammen med fylkesmannens beredskapsavdeling som er sentral samarbeidspartner for sivilforsvaret.

En styrking av Sivilforsvarets rolle og ressurser jamfør alternativ 2, vil være et meget positivt bidrag til beredskapsarbeidet i framtida. Spesielt vil ressursen en stående sivilforsvarsstyrke utgjør, gi et positivt bidrag. En stående styrke (kasernerte mannskaper/KFE) vil kunne settes i aksjon på meget kort varsel og være mobil.

Det skal etableres en slik stående styrke/utdanningsavdeling i 4 distrikter (nord, midt, sør og vest) i tillegg til utdanningsavdelingen på Starum som vil få rolle som stående styrke for Østlandet. I utredningen er det antydnet at disse enhetene vil utløse et behov for ca 500 kvm lokaler for forlegning, undervisning, velferd mv.

Steinkjer vil kunne tilby arealer/lokaler for en slik etablering nært knyttet til helse- og beredskapshuset på Nordsileiret, alternativt på Egge eller andre steder i kommunen. Brannvesenet Midt har etablert et godt øvingsområde på Tranamarka, og det finnes også andre gode fasiliteter som etter nærmere avtale kan benyttes.